

Sud

Autor Administrator

Srijeda, 22 Listopad 2008 06:35 - Ažurirano Srijeda, 22 Listopad 2008 06:47

Sud nije smisleni spoj pojmova (like: složeni pojam, pitanje, molba, zapovijed) nego je spoj (ili veza) pojmova kojima se nešto tvrdi ili poriče. sud je misao koja ima istinitosnu vrijednost.

struktura- subjekt (misao o kojoj se u sudu tvrdi) + predikat (misao koja o subjektu tvrdi) + kopula ili spona (misao o vezi subjekta i predikata, može biti potvrdna i niječna)

razdioba prema –kolikoći: 1opći sud- vrijedi za čitav opseg pojma u sudu- svi ljudi su smrtni
2posebni sud- vrijedi za dio opsega pojma u sudu- neki ljudi su smrtni, 3pojedinačni sud- jedan dio opsega pojma u sudu- pero je smrtnan. kakvoći- 1potvrdni –pojmove u sudu međusobno spajamo- ploča je zelena 2niječni- pojmove u sudu međusobno razdvajamo- ploča nije crna
3beskonačni sud- broj je nebijel- tu ostaje beskonačna množina dr obilježja ne koje se nemože odnositi izraz nebijel. odnosu- 1kategorični sud- jednostavni sud koji se sastoji od subjekta, predikata i spona. $a \rightarrow$ opće-potvrdni sud: svi ljudi su smrtni \rightarrow svi S jesu P , $e \rightarrow$ opće-niječni sud: ni jedan čovjek nije smrtnan \rightarrow nijedan S nije P , $i \rightarrow$ posebno-potvrdni: neki ljudi su smrtni \rightarrow neki S su P , $o \rightarrow$ posebno-niječni: neki ljudi nisu smrtni \rightarrow neki S nisu P . 2hipotetični sud- složeni sud koji se sastoji od 2 kategorična suda koji se međusobno uvjetuju (ako je vrijeme sunčano, zrak je topao \rightarrow ako p onda q ili $p \rightarrow q$) 3disjunktivni sud- složeni sud od 2 kategorična suda koji se međusobno isključuju ili nadopunjuju (večerašnji film je crno-bijeli, ili u boji? ili p ili q)
4modalni sudovi- radi se o stapanju vrijednosti suda: problematičan sud- vrijednost suda oslabljena, tvrdnja moguća \rightarrow moguće je da je $p \rightarrow$ u svemiru ima razumnih bića osim čovjeka. asertonični sud- vrijednost neoslabljena, tvrdnja zbiljska \rightarrow istinito je da $p \rightarrow$ upravo pada kiša. apodiktivni sud- vrijednost pojačana, tvrdnja nužna \rightarrow nužno je da $p \rightarrow$ zbroj kutova u Δ je 180.

načelo neprotuslovlja- ni jednoj stvari ne pripada obilježje koje joj protuslovi (bjelančevine su neorganske tvari) $\rightarrow A$ nije $\neg A$. načelo istovjetnosti- sud mora biti u skladu sam sa sobom (neki ljudi jesu hrvati) $\rightarrow A$ je A . načelo dostatnog razloga- za svaki sud koji se tvrdi mora postojati dostatan razlog (ova karta je obojena) \rightarrow uvjerali smo se. načelo isključenja srednjeg/ trećeg- 'tvrdimo da je karta obojena, ne možemo istovremeno tvrditi da nije \rightarrow ili jedno ili drugo- nema trećega'

Sud

Autor Administrator

Srijeda, 22 Listopad 2008 06:35 - Ažurirano Srijeda, 22 Listopad 2008 06:47

1 protuslovna oprjeka – a-o, e-i → jedan je uvijek istinit dok dr nije. 2 suprotna- a-e → ne mogu oba biti istinita ali mogu neistinita. 3 podsuprotna – i-o → oba mogu biti I ali nemogu neistiniti. 4 podrednost – a-i, e-o → oba mogu biti I ali iz I podreditelja (a, e) slijedi I podređenika (i, o), iz I podređenika ne slijedi ali je moguća I podreditelja.